

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2019/20
Subject (*)	Family Business		Code	611507010
Study programme	Mestrado Universitario en Dirección e Administración de Empresas (2013)			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Obligatory	3
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	EconomíaEmpresa			
Coordinador	Rivera Castiñeira, M. Berta	E-mail	b.rivera@udc.es	
Lecturers	Rivera Castiñeira, M. Berta	E-mail	b.rivera@udc.es	
Web				
General description	Os obxectivos desta materia son coñecer a relevancia da empresa familiar, desde múltiples perspectivas. Neste senso, profundizarase no estudo e na investigación das características e problemática da empresa familiar dende un punto de vista tanto conceptual coma aplicado.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A14	CE14 - Coñecer as características específicas das empresas familiares, con especial incidencia nos aspectos críticos da súa xestión e dirección.
A21	CE21 - Deseñar sistemas de información para a empresa.
A22	CE22 - Manexar ferramentas informáticas para a xestión de empresas.
A23	CE23 - Deseñar postos de traballo.
A24	CE24 - Deseñar sistemas de incentivos.
A25	CE25 - Implantar políticas de selección de persoal e deseñar carreiras profesionais
B1	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B6	CG1 - Organizar e planificar a xestión empresarial.
B7	CG2 - Resolver problemas empresariais.
B8	CG3 - Tomar decisións na empresa de forma efectiva.
B9	CG4 - Compromiso ético na dirección empresarial.
B10	CG5 - Aplicar coñecementos á xestión empresarial
B11	CG6 - Aprender novas técnicas de dirección de empresas.
B12	CG7 - Adaptarse a novas situacións e xerar novas ideas no mundo empresarial.
B14	CG9 - Entender a importancia da cultura emprendedora.
B15	CG10 - Desenvolver no alumno capacidades analíticas, sintéticas e operativas necesarias para actuar no mundo das empresas familiares, o cal implica a capacidade para trasladar os coñecementos recibidos a situacións concretas.
C1	CT01 - Saber manexar as fontes de información relevante e o seu contido
C2	CT02 - Valorar criticamente o coñecemento e a tecnoloxía.
C3	CT03 - Valorar a importancia da aprendizaxe ao longo de toda a carreira profesional.
C4	CT04 - Traballar en equipo e desenvolver un espírito lóxico e creativo.

C5	CT05 - Capacidade de análise e síntese
C6	CT06 - Comunicación oral e escrita.
C7	CT07 - Capacidade crítica.
C8	CT08 - Capacidade de liderado
C9	CT09 - Habilidade para traballar de forma autónoma.
C10	CT10 - Capacidade para comunicarse con expertos doutras áreas.
C11	CT11 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
Comprender a problemática específica das empresas familiares e incidir nos aspectos críticos da dirección e xestión de este tipo de organizacións.		AJ14	BJ1 CJ1
		AJ21	BJ2 CJ2
		AJ22	BJ3 CJ3
		AJ23	BJ4 CJ4
		AJ24	BJ6 CJ5
		AJ25	BJ7 CJ6
			BJ8 CJ7
			BJ9 CJ8
			BJ10 CJ9
			BJ11 CJ10
			BJ12 CJ11

Contents	
Topic	Sub-topic
Bloque 1. Características das empresas familiares.	1.1. Introducción: Principales características e problemas
Bloque 2. Gobierno da empresa familiar.	1.2. O sistema de la empresa familiar
Bloque 3. Evolución e continuidade.	1.3. Conflictos: origen e posibles soluciones
	1.4. Relaciones, cultura e valores.
	2.1. Órganos de goberno da familia e da empresa
	2.2. O protocolo familiar.
	3.1. Evolución e crecemento.
	3.2. Sucesión e continuidade.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Case study	A14 A21 A22 A23 A24 A25 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B15 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11	10	20	30
Problem solving	A21 A22 A23 A24 A25 B1 B2 B3 B9 B10 B14 C1 C2 C3 C7 C8	4	12	16

Oral presentation	C1 C2 C5 C6 C7 C10 C11	2	4	6
Directed discussion	C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8 C10 C11	4	12	16
Document analysis	C1 C2 C5 C6 C7 C11	0.5	1.5	2
Personalized attention		5	0	5

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Case study	Os grupos de traballos asignados á realización do proxecto de empresa, resolverán cuestións relativas aos temas que conformen os contenidos desta materia. O obxectivo é que o profesor propoña casos de estudo vinculados coa empresa familiar, coa finalidade de buscar unha conexión entre os contidos da materia e a realización final do proxecto.
Problem solving	Nos casos de estudio, que se propoñan na materia, os alumnos deberán desenvolver habilidades para identificar os problemas que xurdan no ámbito da empresa familiar e resolvelos de forma eficiente e rigorosa.
Oral presentation	Os alumnos de forma individual ou en grupo, deberán defender diante do profesor e doutros estudantes, os avances efectuados nos seus traballos, así como a validez das decisións adoptadas dentro dos problemas que se identifiquen.
Directed discussion	Consiste nun intercambio de ideas e opinións entre os integrantes de cada un dos grupos e os responsables dos casos de empresa, acerca dun tema específico, relacionado co caso. Debateranse problemas e situacións relativas á toma de decisión no ámbito da empresa familiar.
Document analysis	O estudante deberá de identificar e consultar as fontes documentais necesarias para o problema que pretenda resolver en cada momento. O profesor deberá actuar orientando dito análise documental.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Case study	O profesor ademais de atender ás cuestións expostas polos estudantes en cada una das clases, atenderaos de forma máis ampla e personalizada nas sesións de tutorías. Nos horarios de tutorías o alumno será atendido para aclarar aquelas dúbidas que lle xurdan, tanto no desenvolvemento dos casos de estudo, como para a preparación do proxecto. Alunos con dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: Empregarase a plataforma Moodle e o correo electrónico como vehículo de comunicación principal para a xestión de contidos, tutorías e a entrega de traballos. Acordarase ao comezo do curso un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación, mais Terán a mesma obriga de realizaren actividades e de acudir a calquera tipo de proba de avaliación que o alumnado a tempo completo.
Directed discussion	
Oral presentation	
Problem solving	
Document analysis	

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Case study	A14 A21 A22 A23 A24 A25 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B15 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11	Valorarase a capacidade do alumno para aplicar a metodoloxía do caso utilizando os coñecementos específicos desta materia.	70
Problem solving	A21 A22 A23 A24 A25 B1 B2 B3 B9 B10 B14 C1 C2 C3 C7 C8	Valorarase a capacidade do alumno para aplicar a solución de problemas utilizando os coñecementos específicos desta materia.	30

Assessment comments

Tanto o estudo de casos como a solución de problemas exige para súa realización a aplicación adecuada das metodoloxías impartidas, a presentación oral dos resultados do análise, a capacidade de discutir e defender os criterios que sustentan o análise e a búsqueda, filtrado, selección e consulta de fontes de documentación que apoyen o análise. Todos estos aspectos figuran de forma explícita nas metodoloxías del curso.

Avaliación segunda oportunidade: o sistema de avaliación aplicado na primeira oportunidade manterase para a segunda oportunidade.

Alumnos con dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: empregarase a plataforma Moodle e o correo electrónico como vehículo de comunicación principal para a xestión de contidos, titorías e a entrega de traballos. Acordarase ao comezo do curso un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación, mais Terán a mesma obriga de realizaren actividades e de acudir a calquera tipo de proba de avaliación que o alumnado a tempo completo.

Sources of information

Basic	- Corona, J. (ed) (2011). Empresa Familiar: aspectos jurídicos y económicos. Deusto - Casillas, J.C. y otros (2005). La gestión de la empresa familiar. Thompson - GalveC. y Salas, V. (2003). La empresa familiar en España. Fundación BBVA - Rojo, A., Diéguez, J., López, P. (2011). Importancia del concepto de Empresa Familiar en investigación: utilización de la base de datos SABI para su clasificación. Revista de Empresa Familiar1(1) A maiores da Bibliografía relacionada, dado que o análise e búsqueda de fontes documentales é unha das metodoloxías desenvolvidas durante o curso, será o propio alumno (orientado polo profesor) quen en función dos problemas que teña que abordar buscará as referencias documentales máis apropiadas. A lo longo do curso, recomendarase material adicional correspondente aos contidos impartidos.
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.